

Innspill om skole

Om vedtaket «Sauda skal i fremtiden ha en felles barneskole»

Takk til politikerne og kommuneadministrasjon som har satt skole på dagsorden, samt at det er bevilget og gjennomført en grundig evaluering av Norconsult. Rapporten gir etter en grundig vurdering og gjennomgang av dagens status for «saudaskule», og kommer med konkrete anbefalinger for veien videre. Det bør være et godt fundament for videre debatt.

Rapporten finn mye bra, samtidig som det er enkelte utfordringer. Jeg finner ikke informasjon som tilsier at en må gjøre akutte aksjoner. Alle de foreslåtte endringene blir dyrere enn dagens ordning. Primært fordi dagens bygg er eldre og har mangler.

Jeg viser til hovedkonklusjonen i rapport fra Norconsult side 22: *«Det vert i analysen tilrådd å greie ut vidare ein skule ved å rehabilitere / utvide Austarheim, eller bygge ny felles skule på kommunal tomt i sentrum»*

Og vidare i sin anbefaling side 470:

«Ein lyt i vidare prosess vurdere alternativa opp mot faktorar som t.d. økonomi, sentrumsutvikling, teknisk tilstandsvurdering av Austarheim, etterbruk av anlegg, ombrukskartlegging og tomteval. Det vert tilrådd eige moglegheitsstudie før endeleg vedtak.»

Det er altså tid for å kunne få fram informasjon før et endelig vedtak. Jeg skjønner ikke helt tidslinjen som nå er foreslått.

Jeg etterlyser en grundig analyse av de økonomiske følgene av vedtak. Skal man betale rentekostnader over driftsbudsjett må noe annet kuttes. Det bør komme klart frem hva disse konsekvenser er. Hva skal kuttes?

Det er sikkert mange fordeler men en ny skole, men alternativet gir også den største økonomiske kostnaden. Hva om det i arbeidet nå fremover viser seg at det å bygge ut Austarheim er det beste alternativ, ikke minst med tanke på økonomi? Er stemningen for

en skole like sterk da? Om man vurderer bostedattraktivitet, økonomi og etterbruk samlet, vil kanskje to skoler være beste alternativ? Eller tre?

For nærområdene som mister skolen i nærheten vil det være en del negative følger. Størst blir de for Saudasjøen og eventuelt Rød. Også for potensielle innflyttere tror jeg det vil være negativt med lengre avstand for de fleste til sin skole. Sammenlignet med å bo i en større by, vil avstand til skole fort være større i Sauda etter vedtak, enn den vil være om man bor i en større by. Er det attraktivt for småbarnsfamilier som vurderer å flytte hit? Hvordan vil dette kunne påvirke befolknings sammensetningen i Saudasjøen/Rød? Dette er områder med eneboliger, tilgjengelige tomter og er sett på som gode plasser å vokse opp.

Jeg mener man burde fulgt anbefaling i rapport, og skaffet mer informasjon før man gjør endelig vedtak om at Sauda skal en barneskole.

Innspill til vedtak om midlertidig delt skole fra året 25/26, punkt 2 i kommunestyret sitt vedtak:

På side 486 i Norconsult sin rapport står det følgende:

«Av alternativa som er greidd ut vil det, på kort sikt, vere billegast for kommunen å drive vidare som i dag; alternativ 0. Dette skuldast ingen investeringar og dermed ingen kapitalkostnadar. Ein kan også tenke seg andre billegare alternativ; t.d. 2a utan oppgraderingar. Norconsult meiner desse alternativa ikkje er realistiske, all den tid ein har svært gamle skular målt mot forventta levetid, stort vedlikehaldsetterlep, bygg som ikkje stettar krav etter lov og forskrift, og som har store funksjonelle manglar. Det vil bryte mot sjølve utgangspunktet for arbeidet og mandatet; å finne løysingar for framtidens oppvekst i Sauda»

Å iverksette alternativ 2A uten oppgraderinger fra høsten 2025 fremstår som et lite egnet alternativ i følge rapport. I tillegg til dette kommer det fram i rapport at det er delte erfaringer med slike delte skoler, og at overganger er spesielt krevende for sårbare barn. Selv om vedtak innbefatter en «barns-beste-vurdering», kan jeg vanskelig se for meg at den kommer til motsatt konklusjon av Norconsult sin vurdering.

Prosjektgruppen har heller ikke evaluert eller anbefalt denne løsning. Hva er kunnskapsgrunnlaget for dette forslag?

Midlertidige løsninger har en tendens til å bli permanente. Andre kommuner, som Bergen, kan vise til midlertidige løsninger som skulle vare i noen år, men ble plutselig 15 år. Det finnes flere slike eksempel.

[Nå forsvinner barnehagen i Nygårdsparken \(bt.no\)](https://www.bt.no)

Jeg mener at man bør før skrinlegge denne midlertidige løsningen. Den fremstår ikke som noe godt alternativ for elevene. Kanskje kan kommune sparere noe lønnskostnader en kort periode. I hele prosjekt har barns beste og kvalitet vært trukket frem. Det fremstår da veldig rart å gå for løsning som ikke er anbefalt eller utredet bedre.

Selv om det ikke er direkte tydelig i rapport eller saksframlegg, er det det fremkommet noe bekymring for sammensetningen av elevmassen ved Fløgstad skole. På side 257 i rapport står det: «*To av skulane melder om homogene elevgrupper. Ein av skulane har over 30 % elevar med minoritetsspråkleg bakgrunn*». Jeg mener at Sauda kommune må ta disse signalene på alvor, og kanskje gjøre lokale tiltak deretter. Jeg oppfordres Sauda kommune til å bruke de virkemidlene de kan for å sikre mangfold i alle skolekretser, spesielt ved bosetting av flyktninger og bruk/kjøp av kommunale boliger etc.

Innspill til punkt 5 om etterbruk av skolebygg i kommunestyret sitt vedtak:

Etterbruk har erfaringsmessig vært krevende for mange bygg i Sauda. En plan for etterbruk bør være konkret, og kanskje også ha nødvendig finansiering på plass. Å tro at andre enn kommune vil overta/videreutvikle eiendommer/tomter er kanskje ikke det mest sannsynlige.

Om beslutningen

Dette er en beslutning som vil berøre alle innbyggerne i Sauda på en eller annen måte. Kanskje er det den største økonomiske enkeltbeslutningen som noen gang er tatt av kommunestyret. Det vil styrke beslutning om det er en bred tverrpolitisk enighet om beslutning, og at en har mest mulig informasjon før beslutning.

Beslutningene bør ivareta både «barns-beste» og «Saudas-beste». Jeg er usikker på om forslagene til vedtak lagt ut for høring ivaretar disse på en god måte per i dag.

Lykke til med den videre prosess!

Mvh

Øystein Birkeland